



GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI

ÜDS

ÜN VAN DEĞİŞİKLİĞİ

SINAVLARINA HAZIRLIK

KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

TÜM KADROLAR İÇİN

ORTAK KONULAR



Soruların çözümlerine, kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere ve konulardaki ek formlara erişebilmek için QR kodu okutunuz.





Komisyon

GÖÇ İDARESİ BAŞKANLIĞI ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVI ORTAK KONULARA YÖNELİK KONU ANLATIMLI SORU BANKASI

ISBN 978-625-8516-02-9

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2025, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

ÖN SÖZ

Değerli Okuyucularımız, Göç İdaresi Başkanlığı İnşaat Mühendisi, Elektrik-Elektronik Mühendisi, Gıda Mühendisi, Çözümleyici, Teknisyen, Tekniker, Sosyal Çalışmacı, Psikolog, Sosyolog, Programcı, İstatistikçi, Bilgisayar Mühendisi, Makine Mühendisi Ünvan Değişikliği Sınavına Hazırlık Konu Anlatımlı- Soru Bankası kitabımız, en son yayımlanan sınav ilanındaki konular kapsamında, alanında uzman yazar komisyonumuz tarafından hazırlanmıştır. Sınava girecek olan adaylarımızın, yayınımda bulunan mevzuat konularında yer alan Ek Form veya Örnek Formlara (<http://www.mevzuat.gov.tr/>) İnternet adresinden ilgili Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Kanun Hükmünde Kararname, Yönetmelik, Tebliğ vb. içeriklerinden erişebileceğinizi belirtiriz. Kitabımızdaki konularda teorik çerçeve net bir şekilde çizilmiş, çözümlü ve cevaplı testlere yer verilmiştir. Okuyucularımıza güncel ve çalışmalarını pekiştirecek yöntemleri sunmak amacıyla özenle hazırlanan bu yayınınızın sınava hazırlanan siz değerli okuyucularımıza katkı sağlamasını diliyoruz.

Kitaba ilişkin sorularınızı **yayinevi@pegem.net** adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır. Yayınınızın baskı tarihinden sonraki değişikliklere karekodu okutarak ulaşabilirsiniz.

PEGEM Akademi

İÇİNDEKİLER

1. Bölüm: Türkçe Dil Bilgisi	1
2. Bölüm: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi.....	53
3. Bölüm: T.C. Anayasası.....	151
4. Bölüm: 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (13. Bölüm)	199
5. Bölüm: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu	207
6. Bölüm: Göç İdaresi Başkanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği	253
7. Bölüm: Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usûl ve Esasları Hakkında Yönetmelik	257
8. Bölüm: Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik.....	271
9. Bölüm: Gizlilik Dereceli Belgelerde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik.....	279
10. Bölüm: Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları İle Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik.....	294
11. Bölüm: 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu.....	299
12. Bölüm: 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu	311
13. Bölüm: İmar Kanunu	328

YAPI BİLGİSİ

KÖK

Sözcüğün bütün ekler çıkarıldıktan sonra kalan anlamlı en küçük parçasına kök denir.

İyi - lik-te kes - inti-ler

kök ekler kök ekler

taşı - ma-cı-lık yaş - a-y-acak

kök ekler kök ekler

Pür Dikkat

Sözcükteki ekler çıkarıldıktan sonra kalan parçanın, sözcüğün bütünüyle de anlamlı bir ilişkisi olması gerekir.

Örnek

Balta sözcüğünde “bal” ile “balta” arasında hiçbir anlam ilişkisi olmadığına göre “balta” sözcüğü kök hâlinindedir.

Türkçede kökler, isim ve fiil olmak üzere iki türdür.

İsim Kökleri

İş, oluş, hareket bildirmeyen köklerdir.

- kaş, göz, simit, balık, kart, insan, kum...

Fiil Kökleri

Varlıkların iş ve hareketlerini dile getiren köklerdir.

- gel-, git-, sil-, kız-, at-, kaç-, art-...

EKLER

Tek başına anlamı olmayan, eklendiği sözcüklerin anlamını, türünü değiştiren ya da cümledeki görevini belirleyen ses birlikleridir. İki temel ek ayrımı vardır:

Yapım Ekleri

Eklendiği sözcüklerin anlamını bazen de türünü değiştiren eklerdir. Bu ekler, isim (ad) ya da fiiller (eylem) eklenerek onlardan yeni isimler ve fiiller türetmeye yararlar. Bu nedenle yapım eki almış sözcük, yapı bakımından “türemiş sözcük” kabul edilir. Yani yapım eki alan sözcükler gövde durumuna geçer.

Örnek

- göz + cü = gözcü

isim isimden isim isim
kökü yapım eki

göz + le - = gözle -

isim isimden fiil fiil
kökü yapım eki

sev - + gi = sevgi

fiil fiilden isim isim
kökü yapım eki

sev - + in = sevin -

fiil fiilden fiil fiil
kökü yapım eki

İsim Yapım Ekleri

İsimden İsim Yapan Ekler

İsim kök ve gödelerine gelerek isim türeten eklerdir.

Örnek

bencil, başak, genişçe, irice, gözenek, Türkçe, Arapça, çöplük, arsız, kitapçık...

Fiilden İsim Yapan Ekler

Fiil kök ve gövdelerine gelerek isim türeten eklerdir.

Örnek

bitkin, durak, yıkıcı, saygı, anıt, yazı, üzüntü, bilinç, kıyım, eğitmen...

Fiil Yapım Ekleri

İsimden Fiil Yapan Ekler

İsim kök ve gövdelerine gelerek fiil türeten eklerdir.

Örnek başla-, azal-, karar-, ümitlen-, katılaşı-, tıkırda- ...

Fiilden Fiil Yapan Ekler

Fiil kök ve gövdelerine gelerek fiil türeten eklerdir:

Örnek döktür-, uçur-, bakıl-, sevin-, kaçış-, okut- ...

Çekim Ekleri

Eklendikleri sözcüklerin anlamlarını değiştirmeyen yalnızca cümledeki görevlerini belirleyen eklerdir.

1. İsim Çekim Ekleri

Hâl (durum) ekleri

İsimlere getirilen eklerdir. Dörde ayrılır:

Belirtme hâli eki (-ı, -i, -u, -ü): okulu, evi, sınıfı...

Yönelme hâli eki (-e, -a): okula, eve, sınıfa...

Bulunma hâli eki (-de, -da, -te, -ta): okulda, evde, sınıfta...

Çıkma hâli eki (-den, -dan, -ten, -tan): evden, okuldan, sınıftan...

Pür Dikkat Yalın hâl: Hâl eki almamış sözcükleri ifade eder. Yalın hâldeki sözcükler, hâl eki dışındaki çekim eklerini, yapım eklerini alabilir.

gözlerimizin, denizci, evlilik, tanışır...

Tamlama ekleri

İsim tamlamalarında tamlayan sözcük "-ın, -in..." ekini, tamlanan sözcükse "-ı, -i, -u..." ekini alır.

Örnek

benim	evim
senin	evin
onun	evi
bizim	evimiz
sizin	eviniz
onların	evleri
evin	kapısı
evin	kapıları
evlerin	kapısı
Tamlayan	Tamlanan
Tamlayan ekleri	Tamlanan ekleri
(İLGİ EKİ)	(İYELİK EKİ)

İyelik ekleri:

Sonuna geldiği ismin kime, neye ait olduğunu belirtir.

"-im, -in, -i, -imiz, -iniz, -leri" şeklinde bütün şahıslar için ayrı bir iyelik eki vardır:

- | | | |
|---------------|---|---------------------|
| 1. tekil kişi | → | (benim) kalemim |
| 2. tekil kişi | → | (senin) kalemin |
| 3. tekil kişi | → | (onun) kalemi |
| 1. çoğul kişi | → | (bizim) kalemimiz |
| 2. çoğul kişi | → | (sizin) kaleminiz |
| 3. çoğul kişi | → | (onların) kalemleri |

Çoğul ekleri

Aynı türden birden çok varlığı belirten ektir; "-ler, -lar" ekleri, çoğul ekleridir.

Örnek İnsanları anlamak çok zordur.



2. Fiil Çekim Ekleri

Fiillere gelerek fiilin zamanını, fiili gerçekleştiren kişiyi gösteren eklerdir. Bu ekler, fiilin anlamını değiştirmez.

Kip ekleri: Kip, bir fiilin kök veya gövdesinin zaman, yargı veya niyete göre girdiği kalıplardır. İki çeşittir:

A. Haber (Bildirme) Kipleri

Fiilin gerçekleşmesine yönelik zaman bildiren ekleri kapsar:

- Geniş zaman: "-r (-ar, -er, -ır, -ir, -ur, -ür)" ekleriyle oluşturulur:
 - koşar, okurum, çalışırsın, görürüz...
- Gelecek zaman: "-ecek (-acak)" ekleriyle oluşturulur:
 - gidecek, bakacağım, isteyecekler...
- Şimdiki zaman: "-yor" ekiyle oluşturulur:
 - gidiyoruz, bakıyorlar, anlıyorsunuz...
- Görülen (bilinen) geçmiş zaman: "-dı (-di, -du, -dü / -tı, -ti, -tu, -tü)" ekleriyle oluşturulur:
 - geldi, baktınız, çalıştım, istedik, düşündüm...
- Duyulan (öğrenilen) geçmiş zaman: "-mış (-miş, -muş, -müş)" ekleriyle oluşturulur:
 - gelmiş, düşünmüş, istemişsin, görmüşüz ...

- 13 Nisan 1909'da **31 Mart Olayı'nı bastıran Hareket Ordusu**'nda Selanik kısmı **kurmay başkanı** olarak İstanbul'a gelmiştir.
- Eylül 1909'dan Kasım 1910'a kadar Selanik III. Ordu Piyade Subay Talimhah Komutanlığı'nda görev yapmıştır.
- 1910'da Picardie Manevraları'na katılmıştır.
- 1911'de Genelkurmay'a atanmıştır.
- 15 Ekim 1911'de Tanin Gazetesi yazarı "**Şerif**" adıyla Trablusgarp'a gitmiş ve Ethem Paşa kuvvetlerine kurmay olarak başkanlık yapmıştır.
- 1911'de binbaşılığa yükselmiştir.
- 1911'den Mart 1912'ye kadar İtalyanlar ile **Derne ve Tobruk**'ta mücadele etmiştir.
- 1912 **Akdeniz Boğazı Birleşik Kuvvetler Harekât Şube Müdürlüğü**'ne atanmıştır.
- Ekim 1913'ten 1 Ocak 1915'e kadar Sofya Ataşemiliterliği yapmıştır.

I. DÜNYA SAVAŞI'NDA ALDIĞI GÖREVLER (1914 - 1918)

ÇANAKKALE CEPHESİ

- İtilaf Devletleri ile savaşmıştır.
- Anafartalar Grup Komutanlığı yapmıştır.
- Savaş başladığında Yarbay, savaş bittiğinde Albaylığa terfi etmiştir.

KAFKAS CEPHESİ

- Ruslarla savaşmıştır.
- Bitlis ve Muş'u Ruslardan geri almıştır.
- **İlk kez ordu Komutanı olarak burada görev yapmıştır.** (mirliva=Tuğgeneral)

SURİYE - FİLİSTİN CEPHESİ

- Bu cephede İngilizlerle savaşmıştır.
- I. Dünya Savaşı'nda savaştığı son cephedir.
- Bu cephede önce "7. Ordu Komutanı" daha sonra "**Yıldırım Orduları Grup Komutanı**" olarak görev yapmıştır.

NOT

İngilizlere karşı yaptığı "**Nablus Savaşı**" ile Anadolu'nun işgal edilmesini önlemiştir.

KURTULUŞ SAVAŞI'NDA ALDIĞI GÖREVLER (1918 - 1922)

- 9. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a çıkmıştır.
- Samsun Raporu'nu ve Havza Genelgesi'ni yayımlamıştır.
- Erzurum Kongresi'ne katılmış ve başkanlığını yapmıştır.
- Sivas Kongresi'ni toplamış ve başkanlığını yapmıştır.
- Temsil Heyeti adına Amasya Görüşmelerini yapmıştır.
- Son Osmanlı Mebuslar Meclisinde Erzurum milletvekili olarak görev yapmıştır.
- I. TBMM'de Ankara milletvekili olarak görev almış, TBMM başkanlığı yapmıştır.
- Sakarya Savaşı ve Büyük Taarruz Savaşı'nda Başkomutan olarak görev yapmıştır.

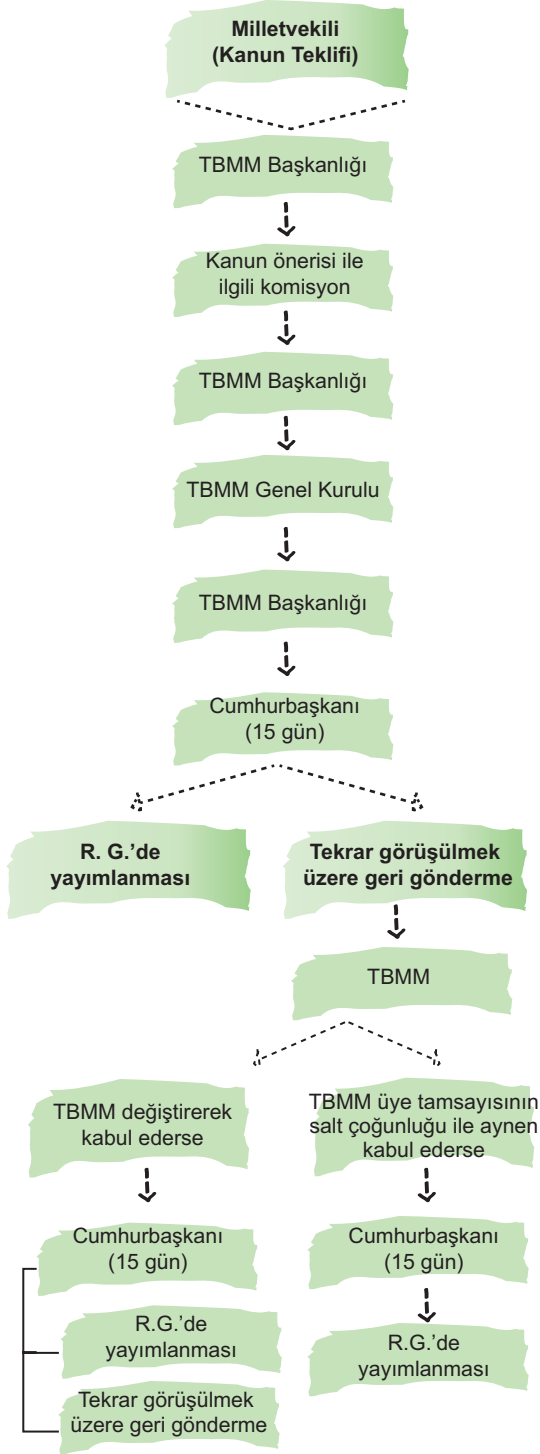
VEFATI

- Mustafa Kemal Atatürk, 10 Kasım 1938'de İstanbul'da Dolmabahçe Sarayı'nda vefat etmiştir.
- Cenazesi 19 Kasım 1938 günü Yavuz zırhlısı ile İzmit'e oradan da Ankara'ya uğurlanmıştır.
- 21 Kasım 1938'de yapılan büyük bir cenaze töreni ile cenazesi Ankara Etnoğrafya Müzesi'ndeki geçici kabrine konulmuştur.
- Cenazesi 10 Kasım 1953'te Anıtkabir'e getirilmiştir.
- Atatürk'e yapılacak anıtmezarı belirlemek için yapılan yarışmada 20 yerli ve 27 yabancı mimarın eseri arasından 3 tanesi beğenilmiş, Türk mimarlar, İTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyeleri Prof. Dr. Emin Halit Onat ve Doç. Dr. Ahmet Orhan Arda'nın projeleri bu ulusal konuyu daha iyi yansıttığı için anıt mezar olarak seçilmiş, Anıtkabir'in inşaatına 1944'te başlanmış, 1953'te bitirilmiştir.
- Anıtkabir, Selçuklu ve Osmanlı mimari özelliklerini de barındıran bir eserdir.

NOT

Mustafa Kemal Atatürk vasiyeti ile mirasını şu şekilde paylaştırılmıştır:

- *Türk Tarih Kurumu*
- *Türk Dil Kurumu*
- *Cumhuriyet Halk Fırkası*
- *Ankara ve Bursa Belediyeleri*
- *Manevi çocukları*
- *Kız kardeşi Makbule Hanım*
- *İsmet İnönü'nün çocuklarının eğitim giderleri*



Cumhurbaşkanının kanunları veto yetkisi mutlak değil güçleştirici vetodur. Meclisin üye tamsayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ettiği kanunları Cumhurbaşkanı yayımlamak zorundadır.

No+

Kanunların Yürürlüğe Girmesi

- ✓ 10 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine göre, ayrıca bir yürürlük tarihi belirtilmeyen kanunlar, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve yönetmelikler Resmî Gazete'de yayımlandığı gün yürürlüğe girer.



I. Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu

- ✓ Kamu idarelerinin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır. Mali yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir.
- ✓ Bütçe Kanunu'na, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.
- ✓ **Cumhurbaşkanı** bütçe kanun teklifini, mali yılbaşından **en az yetmiş beş gün önce**, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür.
- ✓ Komisyonun **elli beş gün içinde** kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve mali yılbaşına kadar karara bağlanır.
- ✓ Bütçe Kanunu'nun süresinde yürürlüğe konulamaması hâlinde, geçici Bütçe Kanunu çıkarılır. Geçici Bütçe Kanunu'nun da çıkarılamaması durumunda, yeni Bütçe Kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak uygulanır.
- ✓ Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.
- ✓ Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önerileri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır. Merkezi yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir.
- ✓ Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile aşılabileceğine dair Bütçe Kanununa hüküm konulamaz. Cari yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile cari ve izleyen yılların bütçelerine mali yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek mali kaynak gösterilmesi zorunludur.

**DEVLET MEMURLARINA VERİLECEK
HASTALIK RAPORLARI İLE HASTALIK
VE REFAKAT İZNİNE İLİŞKİN USUL VE
ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK****Bakanlar Kurulu Kararının****Tarihi: 22/8/2011 No : 2011/2226****Dayandığı Kanunun****Tarihi: 14/7/1965 No : 657****Yayımlandığı Resmî Gazete'nin****Tarihi: 29/10/2011 No : 28099****Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5 Cilt : 51****Amaç**

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, hastalık raporlarının hangi hâllerde, hangi hekimler veya sağlık kurumları tarafından verileceği, raporların süreleri ile hastalık ve refakat iznine ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 1 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren memurlarla anılan Kanun'un ek geçici maddelerine göre aylık almakta olan personel hakkında uygulanır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 657 sayılı Kanun'un 105 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmeliğin uygulamasında;

- a) Aile hekimi: 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında tanımı yapılan kişileri,
- b) Bakmakla yükümlü olduğu kişi: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde tanımlanan kişileri,
- c) Kurum tabipliği: 6/1/2005 tarihli ve 5283 sayılı Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devredilmesine Dair Kanun'un 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan birimleri,

ç) Sağlık hizmeti sunucusu: Sağlık hizmeti sunan ve/veya üreten gerçek kişiler ile kamu tüzel kişileri veya özel hukuk tüzel kişilerini ve bunların tüzel kişiliği bulunmayan şubelerini,

d) SGK: Sosyal Güvenlik Kurumunu,

e) Usûle aykırı rapor: Bu Yönetmelik ile tespit edilen usûl ve esaslara uyulmaksızın alınan hastalık raporlarını, ifade eder.

Hastalık raporlarının verilmesi

MADDE 5- (1) Memurların hastalık raporlarının, 5510 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirtilen usûl ve esaslar çerçevesinde kendilerini tedavi eden kurum tabipliği, aile hekimliği veya SGK ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenmesi esastır.

(2) SGK ile sözleşmesi bulunmayan sağlık hizmeti sunucuları tarafından verilen ve istirahat süresi on günü geçmeyen raporlar, SGK ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu hekim tarafından, istirahat süresi on günü aşan raporlar ise SGK ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulunca onandığı takdirde geçerli olur.

(3) Yurt dışında sürekli görevli memurlar ile geçici görevle veya bilgi ve görgüsünü artırmak, staj yapmak gibi sebeplerle yurt dışına gönderilen ya da yıllık izinlerini yurt dışında kullanırken hastalanan memurların hastalık raporları ilgili ülkenin mahallî mevzuatına göre düzenlenir.

Hastalık raporu ve izin süreleri

MADDE 6- (1) Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde on sekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir. Azamî izin sürelerinin hesabında, aynı hastalığa bağlı olarak fasilalarla kullanılan hastalık izinleri de iki izin arasında geçen sürenin bir yıldan az olması kaydıyla dikkate alınır.

(2) İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır. Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, birinci fıkrada belirtilen hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.